

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA DE VEST „VASILE GOLDIȘ” din ARAD
310025 ARAD, Bd. Revoluției nr. 94-96, tel. 0040/0257/280335, fax 0040/0257/280810,
e-mail: rectorat@uvvg.ro web: www.uvvg.ro

CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ UNIVERSITARĂ A UNIVERSITĂȚII DE VEST „VASILE GOLDIȘ” DIN ARAD

CAPITOLUL I. DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. (1) Codul de etică și deontologie profesională reprezintă un contract moral între toate corpurile comunității Universității, respectiv ai comunității universitare – personal didactic și de cercetare, personal didactic auxiliar, studenți de toate categoriile – și personalului administrativ, și această comunitate ca întreg, având ca scop de a contribui la coeziunea și solidaritatea membrilor Universității, la dezvoltarea și consolidarea culturii instituționale specifice și a unui climat legal și psihosocial adecvat, bazat pe cooperare și competiție, după reguli corecte și precise, în final la creșterea prestigiului Universității și a finalităților sale existențiale.

(2) Premisele fundamentării, elaborării și adoptării prezentului cod sunt :

a. prevederile incidente ale Legii educației naționale nr.1/2011 și ale Legii privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare;

b. documentele de cercetare și modelele de reglementare în domeniu realizate și puse la dispoziție de către Școala Națională de Studii Politice și Administrative, precum și concluziile desprinse din participarea la dezbaterile « Etica în universități » organizată de către această prestigioasă instituție, în parteneriat cu Fundația KONRAD ADENAUER, și cu Ministerul Educației și Cercetării ;

c. principiile, mecanismele și procedurile de implementare ale eticii și deontologiei profesionale universitare, reținute din participarea reprezentanților Universității la manifestările de profil organizate de către unele ONG-uri naționale;

d. bunele practici de peste 5 ani ale Universității în acest domeniu.

Art. 2. Rațiunile majore ale prezentului Cod sunt în principal următoarele :

a. imperativul racordării organice dintre standardele morale și cele de drept, specifice mediului academic, realizabilă printr-un cadru regulamentar al eticii și deontologiei profesionale în universități;

b. existența unor adevărate probleme generale, de etică și de deontologie profesională în sistemul învățământului superior românesc, implicat în cel privat și în propriul sistem instituțional, care impun răspunsuri adecvate, etice;

c. credința fermă în valorile majore, care nu este un lux intelectual, ci o condiție fundamentală chiar pentru sănătatea mentală, individuală, de grup și comunitară;

d. existența unor practici similare, reglementare, în state cu tradiție democratică

îndelungată;

e. stabilirea unui Cod de conduită etică și deontologie profesională universitară reprezintă numai una dintre numeroasele măsuri importante pentru respectarea și protejarea tuturor celor direct implicați și/sau interesați de bunul mers al vieții și realității academice, într-un context național, regional – european și mondial, multicultural și concurențial;

f. orice formă de încălcare a principiilor și normelor de etică și deontologie profesională universitară are sau poate avea urmări deosebit de grave nu numai asupra factorilor direct implicați, ci și asupra instituției în integralitatea sa, după cum și în profil teritorial, național și partenerial – internațional, ceea ce implică existența unui cadru legal și reglementar propice prevenirii și controlării unor astfel de încălcări.

CAPITOLUL II. CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ UNIVERSITARĂ A UNIVERSITĂȚII DE VEST „VASILE GOLDIȘ” DIN ARAD

- PRINCIPII -

Art. 1 Interdicția incompatibilităților și conflictelor de interese

Membrilor comunității universitare le sunt interzise orice forme de incompatibilitate și de conflict de interese.

Art.2. Buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și în inovare

Membrii comunității universitare își vor concepe și desfășura activitatea de cercetare-dezvoltare în respect față de ființa și demnitatea umană, de suferința animalelor, care trebuie prevenită sau redusă la minimum, precum și cu ocrotirea și refacerea mediului natural și a echilibrului ecologic, asigurând protecția acestora față de eventualele agresiuni produse de știință și tehnologie.

Art. 3. Asumarea responsabilității și răspunderii

Membrii comunității academice își vor îndeplini, întotdeauna și în totalitate, cu bună credință și înalt profesionalism, sarcinile ce le revin, conform legii și prezentului cod, potrivit gradului de responsabilitate și răspundere pe care îl reclamă competențele lor.

Exercitarea autonomiei universitare se realizează numai cu condiția asumării răspunderii publice.

Art. 4. Integritatea morală și interdicția oricăror forme de corupție și coruptibilitate

Membrii comunității universitare se vor încadra, în toate situațiile, în imperativele integrității morale și ale interdicției oricăror forme de corupție și coruptibilitate și le vor aplica și respecta consecvent.

Art.5. Libertatea academică

Universitatea, ca instituție autonomă, care în mod critic produce și transmite cultură, prin intermediul cercetării și învățământului, își va păstra independența față de puterea politică, economică, ideologică și religioasă, pentru a putea rămâne deschisă necesităților contemporane, precum și față de orice alte ingerințe, presiuni și constrângeri externe, cu excepția celor de natură legală, științifică și etică. Membrilor comunității universitare le este garantată libertatea academică și sunt protejați împotriva cenzurii, manipulărilor, persecuțiilor și oricăror alte urmări negative, sub condițiile respectării standardelor legale și morale, științifice și responsabilităților profesionale.

Art. 6. Autonomia personală

Universitatea și corpul său academic promovează și garantează un mediu propice exercitării autonomiei personale, în contextul mai larg al autonomiei universitare și al libertății academice, anterior definită.

În mod particular, asigură exercitarea consimțământului informat în privința programelor, cursurilor, mobilității academice și altor oportunități de studiu, cercetare, predare – învățare, de natură ca fiecare membru al Universității să poată lua și aplica decizii în privința propriei cariere academice și exercitării atribuțiilor sale conform legii și moralității, general acceptate în societatea românească.

Art.7. Imparțialitatea, dreptatea și echitatea

Membrii comunității universitare vor fi tratați și se vor trata în mod reciproc, drept, corect și echitabil, valori bazate pe împărțirea corectă și echitabilă a puterii, pe eliminarea oricăror forme de discriminare sau exploatare, directe sau indirecte, în accesul la studii, angajare și la programe educaționale și de cercetare științifică, precum și pe prevenirea și combaterea oricăror acte de corupție, favoritism și nepotism, de conflicte de interese.

Art. 8. Meritul

Universitatea și corpul său academic asigură recunoașterea, cultivarea și recompensarea meritelor personale și colective, care conduc la împlinirea menirii sale, instituționale, printre care: dedicarea față de profesie, studiu și cercetare; fidelitatea față de instituție și membrii comunității academice; creativitatea și talentul; performanța și eficiența; promovarea imaginii publice instituționale și personale, veridice și pozitive.

Art. 9 Profesionalismul universitar

Membri comunității academice, indiferent de domeniul de activitate, își vor îndeplini prerogativele cu înalt profesionalism, având pregătirea corespunzătoare și fructificând-o plenar, în orice împrejurare. În mod particular, Universitatea și toți membrii săi se angajează să cultive un mediu propice pentru cercetare și competitivitate. În acest scop, dezvoltă programe academice la standarde înalte, capabile să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea de specialiști competitivi și la creșterea prestigiului său în cercetare. Încurajează și recompensează orientarea spre calitate științifică, pedagogică, îndeosebi spre excelență a profesorilor, cercetătorilor, studenților și programelor de cercetare și de studii. Cultivă inițiativa și curiozitatea științifică. Încurajează și recompensează eficiența, calitatea și excelența profesională la nivel managerial, didactic și administrativ. Acționează împotriva imposturii, amatorismului, superficialității, dezinteresului și plafonării, veleitarismului și voluntarismului.

Art. 10. Onestitatea și corectitudinea intelectuală

Universitatea și corpul său academic susțin și promovează onestitatea și corectitudinea intelectuală, în accepția de integritate, cinste, corectitudine și incoruptibilitate intelectuală, de respectare, exactă și fidelă, a regulilor universitare, de atitudine și comportament imparțial.

În mod particular, apără dreptul de proprietate intelectuală, conservând și protejând beneficiile celor care se află la originea proprietății intelectuale, susținând recunoștința și recunoașterea aportului tuturor celor care au participat, în diferite studii, la rezultatele cercetării, expuse și recunoscute public.

Per a contrario, interzic ferm orice formă de fraudă intelectuală, de genul plagiatului total sau parțial, copiatului la examene și concursuri, „fabricării” rezultatelor cercetării, substituirii lucrărilor sau a identității persoanelor examinate, preluarea și fructificarea lucrărilor de la colegi, profesori sau studenți, ca și orice altă formă de corupere sau de fraudă ori de evaluare incorectă a performanței studenților, cadrelor didactice și altor categorii de angajați.

Art. 11. Transparența și confidențialitatea

Universitatea și corpul său academic respectă și aplică principiul transparenței tuturor categoriilor de informații care interesează membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg, asigurând o informare consistentă, corectă și oportună, în scopul facilitării egalității de șanse în competiție și accesului echitabil la resursele universitare. Totodată, asigură confidențialitatea datelor și informațiilor de natură confidențială și interzic ascunderea, falsificarea sau denaturarea informațiilor la care au dreptul membrii săi și publicul larg.

Art. 12. Respectul și toleranța

Universitatea și corpul său academic promovează și susțin, fervent, existența unei comunități academice și rezidențiale caracterizată printr-un climat psiho-moral și legal, în care demnitatea umană, respectul și toleranța să prevaleze, eliminând orice formă de atitudini și comportamente care ar putea afecta aceste valori, îndeosebi discriminările, consumul de alcool, droguri, etnobotanice sau prezența în spațiul universitar sub influența acestora, hărțuirea, implicit hărțuirea sexuală și sexismul, exploatarea, umilirea, disprețul, amenințarea sau intimidarea, rasismul, xenofobia, șovinismul, misoginismul, homofobia, precum și orice alte forme de intoleranță față de diferențele între oameni, între credințe, opinii și preferințe intelectuale ori de altă natură.

Art. 13. Bunăvoința și grija

Universitatea și corpul său academic consideră indispensabile bunăvoința și grija, încurajând aprecierea, mândria și recunoștința față de cei merituoși, empatia, compasiunea, sprijinul față de cei aflați în nevoie, amabilitatea, politețea, altruismul, înțelegerea, solidaritatea, sollicitudinea, promptitudinea și optimismul față de toți membrii comunității sale. Totodată, socotesc ca indezirabile și descurajează invidia, cinismul, vanitatea, lipsa de amabilitate, dezinteresul.

Universitatea este recunoscătoare față de toți cei care, în situații de criză majoră sau calamități, incendii etc. sunt dispuși la autosacrificiu.

Art. 14. Concurența loială versus concurența neloială

Acceptând provocările mediului concurențial național, european și mondial, care poate promova calitatea învățământului și care nu exclude ci, dimpotrivă, cultivă legăturile de cooperare, Universitatea și comunitatea sa universitară se pronunță ferm, și va acționa ca atare, împotriva oricăror forme de manifestare a concurenței neloiale, instituționale, intra și/sau intergrupale, interpersonale, formale și/sau informale.

Art. 15. Asumarea standardelor Ariei Europene a Învățământului Superior, corelată Spațiului European al Cercetării Științifice

Universitatea și membri comunității sale academice, în funcție de particularitățile propriilor prerogative, își asumă responsabilitățile și răspunderile ce le revin pentru promovarea, susținerea și implementarea obiectivelor majore și principiilor fundamentale care guvernează Aria Europeană a Învățământului Superior, corelată Spațiului European al Cercetării Științifice, precum și pentru cunoașterea, reformularea și implicarea activă în rezolvarea problemelor fundamentale ale acestora și problemelor relative la recunoaștere reciprocă.

CAPITOLUL III. MEMORANDUM EXPLICATIV ASUPRA CODULUI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ UNIVERSITARĂ

Explicație cu privire la Art.1 – Interdicția incompatibilităților și conflictelor de interese

(1) În sensul prezentului Cod, conotațiile atribuite termenilor esențiali sunt după cum urmează:

a) **incompatibilitate** – starea de nepotrivire între două sau mai multe posturi și funcții, profesii sau sarcini care face ca o persoană să nu le poată ocupa sau exercita în mod legal și în același timp, ori în care ocuparea sau exercitarea una afectează exercitarea celorlalte în condiții absolut normale, legale, morale și de eficiență.

b) **conflict de interese, în sens larg** – situația în care, în mod ilegal și/sau imoral, un membru al comunității universitare sau personalului administrativ dobândește ori se așteaptă la obținerea / pierderea, pentru sine și/sau pentru soțul/soția, rudele ori afinii săi, până la gradul al treilea inclusiv a unui beneficiu, de orice natură în urma propriilor alegeri în exercitarea sau omiterea exercitării atribuțiilor sale de specialitate și/sau funcționale, după caz.

c) **conflict de interese în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare** – situația în care o persoană are un interes personal care influențează imparțialitatea și obiectivitatea activităților sale în evaluarea, monitorizarea, realizarea și raportarea activităților de cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare; interesul personal include orice avantaj, ilegitim și/sau imoral, pentru persoana în cauză, soțul/soția, rudele ori afinii, până la gradul al patrulea inclusiv, sau pentru instituția din care face parte, după caz.

(2) Intră sub incidența incompatibilităților și/sau conflictelor de interese, după caz, în principal următoarele:

a) ocuparea, concomitentă, de către două sau mai multe persoane, care se află în relații de soți, afini sau rude până la gradul al III-lea inclusiv a unor funcții astfel încât unul sau una să se afle față de celălalt sau cealaltă într-o poziție de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel al Universității, precum și numirea acestora în comisii de evaluare sau în comisii de concurs, ale căror decizii afectează soții, afinii sau rudele până la gradul al III-lea, inclusiv.

Această interdicție privind ocuparea, concomitentă, de funcții este valabilă inclusiv pentru ocuparea funcțiilor didactice și a posturilor didactice în urma unor concursuri, organizate după intrarea în vigoare a Legii educației naționale nr.1 / 5.01.2011.

b) deținerea și exercitarea calității de membru al Senatului universitar de către persoanele care exercită funcții executive de conducere în universitate;

c) ocuparea, concomitentă, de funcții de membri în Senatul universitar de către persoanele care sunt soți sau sunt afini ori rude până la gradul al III-lea, inclusiv;

d) exercitarea funcției de rector de către persoanele care ocupă o funcție de conducere sau de demnitate publică, ori care dețin o funcție de conducere în cadrul unui partid politic, pe perioada îndeplinirii mandatului;

e) ocuparea funcțiilor didactice de către persoane care nu întrunesc toate condițiile minimale, aferente fiecărei funcții în parte, stabilite prin Legea educației naționale și prevederile Cartei universitare;

f) angajarea în universitate, de persoane, după intrarea în vigoare a Legii educației naționale, pe perioadă nedeterminată, pe orice funcție didactică sau de cercetare, fără concurs public organizat de către universitate, și fără ca persoana vizată să fi obținut titlul de doctor, prealabil concursului de referință;

g) ocuparea de posturi și funcții în universitate de către persoane care au comis infracțiuni cu intenție, pentru care au fost judecate și condamnate prin hotărâri judecătorești definitive, cu excepția celor care au fost reabilite, potrivit legii;

h) ocuparea posturilor didactice și de cercetare de către persoane cu privire la care s-a dovedit că au realizat abateri grave de la buna conduită în cercetarea științifică și activitatea universitară, stabilite conform legii;

i) ocuparea oricărei funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, după pensionare, cu excepția funcției de membru al Consiliului de administrație al universității;

j) continuarea activității unui cadru didactic sau de cercetare, după pensionare, fără existența unei decizii a Senatului universitar, avizată conform de către Consiliul de Administrație și fără existența unui contract pe perioadă determinată de un an, ori care nu a fost prelungit anual de către Senat;

k) menținerea calității de titular, de către o persoană, la două sau mai multe instituții de învățământ superior sau instituții de cercetare – dezvoltare;

l) prestarea de activități didactice de către titulari, în regim de plata cu ora, peste limitele unei norme didactice minime;

m) desfășurarea de activități didactice, peste limita unei singure norme didactice, de către cadrele didactice care sunt alese sau numite în instituții publice ale statului sau desfășoară activități specifice funcției publice în universitate ori în alte organe specializate ale statului;

n) conducerea de către cadrele didactice și de cercetare, după împlinirea vârstei de 65 de ani, de noi studenți-doctoranzi, fără cotelă împreună cu un cadru didactic sau de cercetare care nu îndeplinește vârsta de pensionare pe toată durata desfășurării doctoratului respectiv;

o) conducerea, concomitentă, de studenți-doctoranzi, de către același cadru didactic și de cercetare, peste limita de 8, stabilită prin lege;

p) cumularea funcțiilor de conducere din Universitate, definite prin lege, de către aceeași persoană;

q) deținerea de către rector, prorectori, decani, prodecani, directorul administrativ, directorii de departament sau de unitate de cercetare, dezvoltare, proiectare, microproducție a calității de membri ai Comisiei de etică universitară;

r) susținerea de către personalul titular al Universității de activități de predare și cercetare în alte instituții de învățământ superior sau de cercetare, fără acordul scris și prealabil al Senatului universitar;

s) situațiile în care o persoană din Universitate ori o societate la care este acționar sau asociat au interese personale, patrimoniale sau de altă natură, contrare sau nelocale intereselor legitime ale universității;

t) rezolvarea de cereri adresate universității, luarea de decizii și participarea la luarea de decizii cu privire la: persoane fizice și/sau juridice, cu care are relații cu caracter patrimonial; soțul/soția, afini și rudele până la gradul al treilea inclusiv;

u) comercializarea de lucrări științifice în vederea facilitării falsificării de către cumpărător a calității de autor al unei lucrări de licență, diplomă, disertație sau doctorat.

v) alte situații de incompatibilitate sau de conflicte de interese, statuate prin prezentul Memorandum explicativ.

(3) Aspecte dezirabile:

- evitarea sau respingerea fermă și oportună, după caz, de către fiecare membru al universității de a intra în orice formă de incompatibilitate sau de conflict de interese;

- anunțarea imediată, din faza incipientă, a oricăror incompatibilități sau conflicte de interese în care au intrat membri universității, fără sau cu voința acestora, acompaniată de măsuri personale fie de ieșirea din astfel de situații, fie de renunțare, benevolă, la calitatea de membri, invocată anterior;
- la accederea în Universitate, pe posturi și funcții, solicitanții vor da o declarație, pe propria răspundere, că nu se află în nicio situație de incompatibilitate sau de conflict de interese.

(4) Încălcarea prevederilor prezentului articol, în special al interdicțiilor enumerate, se sancționează, gradual, cu sancțiunile de competența Comisiei de etică și deontologie profesională universitară, în funcție de situația de fapt dată, de gradul de vinovăție al celor care se află în situații de incompatibilități și/sau conflicte de interese, cu excepția faptelor de acest gen sau conexe, care ar putea intra sub incidența legii penale. În cazul din urmă, personalul cu funcții de conducere al universității este obligat să sesizeze, de îndată, organele de urmărire și cercetare penală, abilitate.

Explicații cu privire la Art.2. Buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și în inovare

(1) Buna conduită în cercetarea – dezvoltarea din universitate reprezintă una din condițiile esențiale pentru exercitarea misiunii proprii asumate și clasificarea instituțională, respectiv ierarhizarea programelor de studii la nivelul așteptărilor, căreia trebuie să se încadreze întregul personal al universității direct implicat, precum și studenții, masteranzii și doctoranzii acestora care desfășoară asemenea activități.

(2) Buna conduită este incompatibilă cu atitudinile și comportamentele care intră sub incidența următorilor termeni, definiți astfel de către Legea nr. 206/2004:

▲ **frauda în știință** – acțiunea deliberată de confecționare, falsificare, plagiere sau înstrăinare ilicită a rezultatelor cercetării științifice;

▲ **confecționarea de date** - înregistrarea și prezentarea unor date din imaginație, care nu sunt obținute prin metodele de lucru folosite în cercetare;

▲ **falsificarea** - măsluirea materialelor de cercetare, a echipamentelor, produselor sau rezultatelor; omiterea unor date sau rezultate de natură a deforma rezultatele cercetării;

▲ **plagiat** – însușirea ideilor, metodelor, procedurilor, tehnologiilor, rezultatelor sau textelor unei persoane, indiferent de calea prin care acestea au fost obținute, prezentându-le drept creație personală.

▲ **conflict de interese** – în accepția stipulată la Art.1(1), lit. c) din prezentul Memorandum.

- În consecință, buna conduită în cercetare-dezvoltare presupune următoarele:

Interdicții:

- a. ascunderea sau înlăturarea rezultatelor nedorite;
- b. confecționarea de rezultate;
- c. înlocuirea rezultatelor cu date fictive;
- d. interpretarea deliberat distorsionată a rezultatelor și deformarea concluziilor;
- e. plagierea rezultatelor sau a publicațiilor altor autori;
- f. prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor cercetători;
- g. neatribuirea corectă a paternității unei lucrări;
- h. introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare;
- i. nedezvăluirea conflictelor de interese;
- j. deturnarea fondurilor de cercetare;
- k. neînregistrarea și/sau nestocarea rezultatelor, precum și înregistrarea și/sau stocarea eronată a rezultatelor;

- l. lipsa de informare a echipei de cercetare, înainte începerii proiectului, cu privire la: drepturi salariale, răspunderi, coautorat, drepturi asupra rezultatelor cercetărilor, surse de finanțare și asocieri;
- m. lipsa de obiectivitate în evaluări și nerespectarea condițiilor de confidențialitate;
- n. publicarea sau finanțarea repetată a acelorași rezultate ca elemente de noutate științifică.

(3) Nu constituie abateri de la buna conduită factorii specifici cercetării-dezvoltării, fiind **tolerate și chiar încurajate**, după caz:

- datele contradictorii;
- diferențele de concepție experimentală sau de practică;
- diferențele de interpretare a datelor;
- diferențele de opinie.

(4) Aspecte dezirabile și/sau obligatorii, după caz:

4.1. Evaluarea din punct de vedere etic a proiectelor de cercetare-dezvoltare și inovare de către comisiile de evaluare ale acestora, care va cuprinde obligatoriu verificarea conformității proiectelor respective cu:

a) reglementările de etică general aplicabile, referitoare la:

1. protecția persoanei umane:

- utilizarea embrionilor umani, ca și a altor mostre biologice umane;
- utilizarea datelor personale pentru bănci biologice, inclusiv bănci de gene;
- utilizarea persoanelor pentru teste clinice (indivizi sau populație) din următoarele categorii: persoanele care nu-și pot da acordul, în special copii, femei gravide, voluntari sănătoși;
- protecția datelor personale.

2. protecția animalelor, inclusiv a animalelor transgenice și a primatelor non-umane;

3. protecția mediului;

b) reglementările de etică specifice, interne și internaționale pentru cercetarea respectivă și care trebuie specificate explicit prin proiect. În context, se vor respecta și aplica, în mod riguros, codurile etice pe domenii ale cercetării, aprobate de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

4.2. Responsabilitatea pentru respectarea normelor și a valorilor etice în cercetarea-dezvoltarea instituțională revine Universității.

4.3. Având în vedere prevederile art. 306(13) , lit. d) din Legea educației naționale, potrivit căroră Comisia de etică universitară îndeplinește și „atribuțiile stabilite de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare”, pentru buna acoperire a acestora, în cadrul universității se înființează Comisia de etică în cercetare – dezvoltare și/sau subcomisii, cu statut permanent sau temporar, după caz, similare celor de la nivelul Consiliului Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, la care fac trimitere prevederile art. 218(3) din Legea educației naționale. Printre subcomisiile permanente, de acest gen, pot fi cele pentru: științe socio-umane, științe legate de lumea viului și științe exacte și tehnice.

4.4. Modalitățile de înființare, structura, componența și atribuțiile acestei (acestor) comisii (subcomisii), după caz, vor fi stabilite prin Regulament (regulamente) proprii de organizare și funcționare, cu stricta respectare și aplicare a prevederilor Legii 206/2004 și ale Codurilor etice pe domenii ale cercetării, elaborate de către Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării și aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Acest (aceste) regulament (regulamente) face (fac) parte integrantă din Codul de etică și deontologie profesională universitară.

4.5. Pentru abaterile de la buna conduită în cercetare-dezvoltare, constatate și dovedite, se pot propune aplicarea următoarelor sancțiuni:

1. sancțiunile propuse de către Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, sau de către comisia (subcomisiile) de profil a / ale universității, respectiv:

- a) îndepărtarea persoanei / persoanelor din echipa de realizare a proiectului;
- b) schimbarea responsabilului de proiect;
- c) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea regulilor de bună conduită;
- d) muștrarea scrisă;
- e) retrogradarea din funcție;
- f) suspendarea din funcție;
- g) concedierea.

2. De asemenea, pentru abaterile de la buna conduită în cercetare-dezvoltare se aplică sancțiunile disciplinare prevăzute în Codul de etică și deontologie profesională al personalului de cercetare – dezvoltare, precum și sancțiunile, după caz, prevăzute în Legea nr. 64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare, în Legea nr.129/1992 privind desenele și modelele industriale, republicată, și în Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare.

4.6. Comisia de etică în cercetare – dezvoltare va elabora și înainta, anual, câte un raport referitor la situația respectării eticii activităților de cercetare-dezvoltare, către Comisia de etică universitară pentru ca, aceasta din urmă, să-l poată valorifica în realizarea propriului raport anual, conform art. 306(3), lit. b), care se prezintă rectorului, senatului universitar și care constituie un document public.

Explicații cu privire la Art. 3. Asumarea responsabilității și răspunderii

- 1) Responsabilitatea implică asumarea, conștientă și deliberată, în raport cu propria conștiință și în fața comunității, a îndeplinirii riguroase și consecvente, a îndatoririlor de orice natură, a grijii față de bunul mers instituțional, pe când răspunderea presupune a da seama, în fața autorității competente, de îndeplinirea ori de neîndeplinirea acestor imperative și de modul lor concret de realizare.
- 2) Răspunderea publică personală a membrilor comunității universitare presupune racordarea sa organică la obligațiile ce revin universității din răspunderea publică a acesteia, în raport de atribuțiile specifice fiecărui membru în parte, care trebuie:
 - a) să respecte legislația în vigoare, Carta universitară și politicile naționale și europene în domeniul învățământului superior;
 - b) să aplice și să se supună reglementărilor în vigoare referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior;
 - c) să respecte politicile de echitate și etică universitară, cuprinse în Codul de etică și deontologie profesională universitară aprobat de senatul universitar;
 - d) să asigure eficiența managerială, a utilizării resurselor și a cheltuirii fondurilor alocate de fondator și / sau Consiliul de administrație al Universității;
 - e) să asigure transparența tuturor deciziilor și activităților, conform legislației în vigoare;
 - f) să respecte libertatea academică a personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, precum și drepturile și libertățile studenților.
- 3) În mod particular, responsabilitatea și răspunderea se relaționează direct cu stipulațiile legale relative la organizarea și funcționarea învățământului superior românesc, inclusiv privat, cu standardele ARACIS, ale comisiilor sale de specialitate, cu prevederile Cartei universitare, statului de funcții, curriculelor academice și fișelor posturilor.
- 4) În contextul comentariului anterior sunt **interzise**:

- a) orice abatere de la prevederile stipulate la literele a – f, menționate la alin.2;
- b) practicile de delegare a realizării, efective a activităților personale, din partea profesorilor, conferențiarilor și lectorilor universitari, ca regulă, pentru asistenți, care afectează, major, conținutul procesului formativ-educativ, modul său de derulare și finalitățile sale, inclusiv în planul imaginii publice, instituționale. Excepția de la această regulă este permisă numai în măsura și în condițiile în care activitățile didactice de referință sunt realizate de către asistenți, în condiții strict legale, sub supravegherea directă și nemijlocită a titularului de disciplină și în interesul formării și dezvoltării abilităților didactice și psihopedagogice, de către primii, ca o premisă a evoluției lor în cariera didactică și științifică;
- c) reducerea orelor de predare-învățare, cu studenții, față de minimum alocat prin planurile de învățământ ale seriilor de studenți luați în considerare, precum și prin fișele disciplinelor;
- d) asumarea unui număr foarte mare de responsabilități didactice, ale aceleiași persoane, pentru specializări și discipline pentru care nu au acoperirea științifică și probitatea profesională, legală și morală, pe motive care țin strict de veleitarism și de interese financiare exagerate;
- e) voluntarismul inadecvat și incorectitudinea în construcția curriculumelor universitare și statelor de funcții, precum și în acordarea de credite pe discipline.

(5) Sunt **tolerate**:

- delegările susținerii activităților didactice, personale, pe motive strict obiective și dacă aceste activități nu pot fi replanificate, dar numai sub rezerva implicării unui cadru didactic de același nivel, sau de nivel didactic și/sau științific superior titularului de drept și în condițiile obținerii, prealabile, a aprobării din partea factorilor de decizie abilitați. Delegările unor astfel de activități pentru asistenți vor fi efectuate numai cu titlu excepțional.

(6) Sunt **dezirabile**:

- a) membri comunității academice vor evita să-și provoace rău unul altuia și vor manifesta un comportament respectuos;
- b) respectarea diversității culturale și de experiență;
- c) sprijinirea, consecventă și sistematică, de către persoanele cu putere și autoritate managerială, precum și cu alte status-roluri ridicate, a exercitării drepturilor persoanelor a căror dezvoltare profesională depinde de ei.

Explicație la Art. 4. Integritatea morală și interdicția oricăror forme de corupție și coruptibilitate

- 1) Integritatea morală presupune adoptarea și manifestarea unor atitudini și comportamente conform normelor etice și de deontologie profesională general acceptate și practicate în societate și, în mod particular, în mediul academic.
- 2) Interdicția oricăror forme de corupție și coruptibilitate implică faptul că nici un membru al comunității universitare nu va comite nici un act de corupție ci, dimpotrivă, se va

opune cu tărie și va combate astfel de acte, precum și a oricăror altor acte și fapte conexe corupției.

- 3) Orice act de corupție, în același fel ca și orice alt act de abuz de autoritate, este incompatibil cu profesia de universitar și cu status-rolurile de student, înțelegând inclusiv tentativa de corupție și coruptibilitate.
- 4) Expresia „interdicția coruptibilității”, în sensul prezentei reglementări, presupune capacitatea și tăria de a rezista și de a se opune în mod ferm oricăror presiuni de corupție, indiferent de persoana care le exercită.
- 5) În sensul celor de mai sus, reprezintă părți componente și standarde specifice următoarele **interdicții**:

- distribuirea, clientelară, a resurselor: dotări, salarii, prime, burse, resurse educaționale și de cercetare;
- traficul, clientelară, respectiv cumpărarea și/sau vânzarea sau obținerea de contra servicii, în scopul promovării examenelor, concursurilor, mărimii notelor, inclusiv practicarea “pilelor” ierarhice sau colegiale etc.; substituirea de lucrări, precum și condiționarea obținerii notelor la examene, de cumpărarea sau de intermedierea cumpărării, obligatorii, de cursuri proprii ale cadrelor didactice în speță;
- solicitarea de către personalul universitar de bani sau cadouri, precum și tentative de mituire sau mituirea acestora, după cum și cointeresarea, ilegală și/sau imorală, în orice alte forme;
- favoritismul în procesul de evaluare, angajare sau promovare, ori la împărțirea sarcinilor didactice sau administrative, cum ar fi: crearea de posturi și funcții didactice pentru persoane preferate, pe criterii nejustificate etic și legal; fragmentarea unor cursuri, pentru introducerea altora suplimentare, fără nici o logică rațională, ci doar din considerente clientelare și de favoritism; propunerea de scoatere la concurs a unor posturi și funcții pe motive neetice și /sau ilegale; aprobarea scoaterii la concurs, în baza acceptării unor presiuni imorale sau ilegale; alegerea membrilor comisiilor de examinare în baza criteriilor de cunoaștere a opțiunilor acestora pentru un candidat sau altul, ori având posibilitatea reală de manipulare a lor; blocarea scoaterii la concurs a unor posturi vacante, din considerente care țin de oportunitățile de viitor pentru anumite persoane concrete care, pe moment, nu întrunesc criteriile de acces; acordarea de note foarte mari la examene, fără acoperire în realitate, de către unii profesorii care predau discipline opționale și/sau facultative, pentru a-și atrage studenții următoarelor serii, în detrimentul unor discipline mult mai importante și al profesorilor exigenți, dar corecți;

(6) Aspecte **dezirabile**:

- a) informarea corectă și la timp a tuturor celor interesați, în privința criteriilor de admitere și concursurilor de orice tip;
- b) medietarii, rudele, prietenii, persoanele cu care concurenții au relații de afaceri nu vor face parte din comisiile de concurs;

- c) transparența sistemului de evaluare la examene, dizertații și concursuri, afișarea baremelor de corectare și, dacă este posibil, capacitatea unor reprezentanți ai studenților de a asista la evaluarea testelor de examene etc.;
- d) respectarea tuturor termenelor limită și a datelor de examene, indiferent de circumstanțele particulare ale studenților, cu excepția celor pentru care aceștia furnizează, în scris, motivații care se păstrează atașate la catalog (adeverințe medicale, situații personale grave etc.);
- e) introducerea în fiecare spațiu în care se desfășoară efectiv examenele, concursurile, de mijloace tehnice de monitorizare;
- f) păstrarea lucrărilor de examen, laborator pe o perioadă cât mai lungă de timp, dar nu mai puțin de o lună de la data predării lor.

Explicație la Art. 5. Libertatea academică

- (1) Esențialmente, principiul de referință trebuie înțeles, în sensul că:
 - a) universitatea, în domeniul său de competență și membri comunității sale vor garanta și promova principiul fundamental al vieții academice, respectiv libertatea cercetării, învățământului și pregătirii;
 - b) Universitatea și membri comunității sale vor ignora orice frontieră geografică și politică și afirmă necesitatea conștiinței universale și a interacțiunii culturilor, din perspectiva tradiției umanismului european, pe care îl depozitează și ale performanțelor din știința universală.
- (2) Mediul academic, înțelegând și cel de drept privat, este posibil, chiar în condițiile statului de drept și ale democrației, să fie supus unor ingerințe și presiuni, din partea unor grupări politice, economice, religioase sau a oricăror altor grupuri de interese, particulare, care percep derularea procesului de predare, rezultatele cercetării și publicațiile universitare, de natură a le submina ideologiile, credințele și demersurile propriilor interese asociate acestora. Acestora li se vor da răspunsuri de respingere fermă.
- (3) Libertatea academică se asigură, în principal, prin următoarele:
 - a) exprimarea liberă a opiniilor academice, științifice și artistice în spațiul universitar;
 - b) libertatea de predare, de cercetare și de creație, în conformitate cu criteriile de calitate academică;
 - c) libertatea de cercetare vizează, cu prevalență, stabilirea temelor, alegerea metodelor, procedeele și valorificarea rezultatelor, conform legii;
 - d) dreptul personalului didactic și de cercetare de a publica studii, articole, volume, obținerea de granturi naționale și internaționale, fără restricții ale libertății academice;
 - e) dreptul studenților la libera alegere a cursurilor, specializărilor, lucrărilor de finalizare a studiilor etc., în conformitate cu normele legale în vigoare și cu planurile de învățământ;

- f) dreptul de a face parte din asociații și organizații sindicale, profesionale, culturale și ONG-uri, naționale și internaționale, precum și din organizații politice legal constituite, în conformitate cu prevederile legii, Cartei universitare și ale prezentului Cod;
 - g) libertatea personalului didactic și de cercetare, după caz, de a-și exercita drepturile privind rezervarea posturilor pe care sunt titulari, respectiv dreptul la concedii, în condițiile legii și Cartei universitare,
 - h) libertatea de exercitare, în condițiile legii, a dreptului de a se adresa instanțelor judecătorești este garantată.
- (4) Critica, exprimată public, în contextul cadrului organizațional intern – Senat, ședințe de consilii, organizații și întruniri studentești etc., dacă există argumente și probe temeinice că sunt încălcate standardele științifice, pedagogice, etice sau legale, este permisă. În măsura în care, într-un asemenea cadru intern, nu se primește un răspuns sau o soluție adecvată, cei în cauză pot să-și exteriorizeze criticile, fără să suporte nici un fel de represalii și persecuții.
- (5) Fac excepție de la etapizarea de mai sus comunicările, conferințele, cercetările care au ca scop analiza funcționării Universității și programelor de studiu și care, prin natura lor, sunt publice.
- (6) Libertatea academică se va realiza cu luarea în considerare a următoarelor aspecte esențiale, parțial **interdicții**:
- a) Universitatea și comunitatea sa universitară nu vor accepta ci, dimpotrivă, se vor opune ferm presiunilor, ilegale și/sau imorale, de ascundere și de obediență la care pot fi supuse, mai ales de către puterea politică, respectând, pe deplin, principiile depolitizării învățământului superior;
 - b) nu vor accepta, în nici un mod, afectarea obiectivității științifice, din considerente care pot ține de interese strict personale și de grup, ale instituțiilor care încearcă, ilegitim, să-și consacre statu-quo-ul, încărcat ideologic, inclusiv din partea cabinetelor aflate la guvernare realizând, în acest din urmă caz, faptul că bugetările provin din banii contribuabililor, și nu ai reprezentanților aflați efemer la guvernare;
 - c) sunt interzise, cu desăvârșire, abuzul de putere și de autoritate pentru impunerea altora, în mediul universitar, a propriilor credințe religioase sau de altă natură, a atașamentelor politice;
 - d) nu sunt permise manipulările, îndocrinările și educația de tip dogmatic, indiferent de natura acesteia, prin care să se afecteze dreptul studenților, cadrelor didactice sau cercetătorilor în cunoașterea și formarea, realmente științifică, adecvată domeniilor de studii și/sau cercetării;
 - e) denaturarea conținutului științific al cursurilor, studiilor și cercetărilor științifice, din considerente de obediență, indiferent de natura acesteia;
 - f) dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și persoanelor din propria instituție și din alte instituții universitare sau organizații sociale, de către membrii comunității academice;
 - g) exercitarea transparenței și dreptului de informare publică nu se poate realiza decât în condițiile respectării și aplicării principiului confidențialității datelor și

informațiilor de această natură și cu caracter personal, indiferent de calea și modul obținerii acestora, precum și a dreptului la viață intimă și privată;

- h) copierea cursurilor, notelor de curs sau altor materiale didactice, precum și înregistrarea de către studenți a activităților cadrelor didactice cu aceștia sunt interzise, cu excepția aprobărilor prealabile din partea personalului didactic implicat.

(7) Aspecte acceptabile și/sau tolerabile:

- a) libertatea academică nu se manifestă într-un context ideal, ci poate fi îngădită prin existența unor valori culturale, general împărtășite și a căror abordare este asigurată în deplină deliberare rațională și democratică;
- b) libertatea academică nu poate servi drept pavăză împotriva criticilor științifice și etice, sub rezerva că aspectele relevante cunoașterii evolutive, care este relativă, să fie respectată, în sensul datelor și informațiilor științifice de ultimă oră;
- c) credințele religioase, atașamentele politice, precum și orice alte categorii de credințe dezirabile în cultura dată sunt, în spațiul academic laic și depolitizat, o problemă privată a membrilor comunității universitate, sub rezerva de a nu putea fi impuse altora, prin abuz de putere și autoritate sau prin manipulare deliberată;
- d) libertatea în selectarea și discutarea subiectelor relevante în examinarea critică a valorilor, normelor, instituțiilor, practicilor sociale, derulată în spiritul onestității intelectuale și al responsabilității și răspunderii pentru producerea și răspândirea cunoașterii, realmente științifice.

(8) Aspecte dezirabile:

- a) libertatea academică să se manifeste sistematic și continuu, prin atitudini și comportamente prosociale, care să permită, concomitent, atât valorizarea idealurilor și intereselor sociale, personale ale autorilor, în deplină legalitate și moralitate, cât și respectarea drepturilor și libertăților altuia, protejarea și afirmarea BINELUI COMUN, în special prin contribuția la buna funcționalitate a universității și a instituțiilor statului de drept, social și democratic;
- b) remarcile critice asupra oricăror elemente de carențe și disfuncționalități din propriul sistem, a căror relevare permite optimizări ale acestuia.

Explicație cu privire la Art. 6. Autonomia personală

- (1) Autonomia personală înseamnă posibilitatea persoanei de a alege, individual și în cunoștință de cauză, programele de studiu, de cercetare și de mobilitate academică, traseul carierei universitare, oportunitățile și modul de excelență spre care dorește să acceadă, în respectul legii și al moralității.
- (2) Exercițarea dreptului de referință implică obligația Universității și personalului său direct responsabil de a furniza, pentru membrii comunității academice, și pentru publicul larg, informații relevante privind:
 - standardele academice;
 - programele de studiu și de cercetare;

- condițiile specifice de evaluare, acces și promovare;
 - structura Universității;
 - membrii corpului profesoral și ai conducerii Universității, și elemente specifice din C.V. profesional al acestora, etc., inclusiv pe paginile de web proprii.
- (3) **Este interzisă** exercitarea autonomiei personale în condițiile încălcării drepturilor și libertăților altuia, dreptului la imaginea publică, veridică, a instituției reprezentate și Binelui comun, în general.
- (4) **Aspecte acceptate și tolerate:**
- a) demersurile legitime, legale și morale, pentru recunoașterea propriilor valori și interese academice și ale cercetării științifice, inclusiv ale drepturilor intelectuale de autor, în context universitar - sub rezerva promovării lor, inițial, în cadrul sistemului instituțional de apartenență și, eventual, doar în condițiile epuizării căilor de atac interne sunt permise de derulat prin căile de atac externe sistemului propriu;
 - b) sunt și vor rămâne acceptabile invocările, dezirabile, ale aspectelor teoretico-științifice și pragmatice, invocate în literatura de specialitate, sub rezerva citării autorilor reali, fie că au fost sau încă nu sunt recunoscuți, oficial, prin publicațiile interne sau internaționale, de specialitate;
 - c) valorificările lucrărilor colective sunt permise, sub rezerva punctualizărilor adecvate privind contribuția, efectivă, a fiecărui coautor în parte.
- (5) **Aspecte dezirabile:**
- a) este de așteptat ca toți membrii comunității universitare să se implice în examinarea critică, și să exprime, în cadrul instituțional dat, orice remarcă de natură critică, fundamentată și argumentată științific și profesional, asupra oricăror carențe și disfuncționalități, care ar putea afecta libertatea academică și autonomia personală, indiferent de forma de exprimare;
 - b) este de preferat ca intervențiile inter și multidisciplinare să-și regăsească locul cuvenit în elaborarea, documentarea și redactarea lucrărilor și publicațiilor de această natură universitară;
 - c) coordonatorii de profil să rețină și să nominalizeze aportul concret al fiecărui participant la fundamentarea, redactarea și publicarea lucrărilor relevante mediului academic, didactic și științific, orice inadvertențe putând a fi atacate în virtutea exercitării dreptului de autor.

Explicații la Art. 7. Imparțialitatea, Dreptatea și Echitatea.

- (1) Dreptatea și echitatea presupun:
- ⇒ atitudini și comportamente întemeiate pe respectul drepturilor și obligațiilor reciproce;
 - ⇒ satisfacerea intereselor personale, corespunzător aportului efectiv la dezvoltarea instituțională și a culturii organizaționale specific academice.
- (2) Discriminarea, în mediul universitar, reprezintă tratamentul inegal al unei persoane, prin care se urmărește și care conduce la încălcarea ori limitarea drepturilor sale, pe criterii precum sexul, rasa, culoarea, originea etnică sau socială, caracteristicile

genetice, limba, religia sau convingerile, opiniile politice sau de orice altă natură, apartenența la o minoritate națională, averea, nașterea, un handicap, vârsta sau orientarea sexuală. De asemenea, în domeniul de aplicare a tratatelor internaționale și europene și fără a aduce atingere dispozițiilor speciale ale acestora, se interzice orice discriminare pe motiv de cetățenie.

(3) Interdicții:

- a) sunt excluse, cu desăvârșire, orice formă de discriminare, directă sau indirectă, negativă, pe criteriile de mai sus;
- b) cazurile în care din comisiile de evaluare (admitere, licență, disertație, doctorat), precum și al acordării de granturi, angajare sau promovare, la evaluarea performanței academice și manageriale, audit etc., fac parte persoane aflate într-o relație de soț / soție, afini și rude până la gradul III, inclusiv, cu candidații sau persoanele ce urmează a fi evaluate;
- c) conflictele de interese și incompatibilitățile definite la Art. 1 din prezentul Memorandum explicativ;
- d) conflictele care decurg din colaborările externe sau alte angajamente de acest gen ale personalului Universității, de natură să le afecteze îndeplinirea integrală a sarcinilor profesionale.

(4) Aspecte acceptabile și tolerabile:

Sunt acceptabile, tolerabile și chiar de dorit formele de discriminare indirectă, pozitivă, prin reguli și practici neutre, în raport cu criteriile menționate la acest articol, care să permită eliminarea defavorizărilor, de facto, în funcție de unul sau altul din aceste criterii, așa cum ar fi:

- a) regulile derogative de la susținerea examenelor, din partea persoanelor cu dizabilități, sau în alte situații specifice (gravitate etc.) care nu pot intra sau nu pot aștepta mai multe ore pentru a susține aceste examene;
- b) conceperea orarelor care să permită respectarea și practicarea anumitor ritualuri religioase;
- c) în situațiile în care, în mod obiectiv, nu pot fi evitate conflictele care decurg din relații personale, în referire strictă la examenele curente, acestea sunt tolerate, sub rezerva numirii unui terț care să supravegheze sau să verifice examenul.

(5) Aspecte dezirabile:

- a) în condițiile, absolut normale, ale creșterii ponderii feminizării mediului academic, este de dorit ocuparea unui număr semnificativ de posturi și funcții didactice, științifice și manageriale, universitare, de către persoane de sex feminin. Totodată, femeile nu vor fi discriminate din considerente de sarcină, copii în îngrijire sau de mamă singură;
- b) în contextul multiculturalității din zona de exercitare a prerogativelor de specialitate și funcționale ale Universității, este rațională și necesară capacitarea unor persoane, cu certe valori profesionale, didactice și pedagogice, științifice și manageriale, din rândul minorităților naționale, precum și lărgirea sferei de cuprindere a studenților proveniți din astfel de medii sociale, care să conducă la creșterea coeziunii și solidarității naționale;

- c) este susținută și chiar încurajată, în situații de fapt definite și de transparență publică, acțiunea afirmativă de avantajare a persoanelor provenite din grupuri defavorizate, indiferent de criteriile nediscriminatorii, negative, luate, anterior în vedere, precum și din rândul diasporei românești, în scopul corectării nedreptăților, creșterii gradului de acces la educație, la competiția profesională, precum și la promovarea intereselor instituționale și, pe un plan mai larg, ale României în plan european și internațional, după caz.

Explicație la Art. 8. Meritul

- 1) Meritul reprezintă singurul criteriu de ierarhizare, acceptabil și definit în consens cu fișele de evaluare statuate în universitate.
- 2) Meritul se evaluează și se atribuie diferențiat, prin luarea în considerare, astfel:
 - **Pentru cadrele didactice:**
 - calitatea cursurilor, seminariilor și lucrărilor practice;
 - obținerea de / și poziționarea în granturi universitare;
 - contribuția la cercetarea și afirmarea cercetării științifice naționale și internaționale;
 - evaluarea corectă a studenților;
 - contribuția la prestigiul și imaginea publică a instituției, specializării și progresului personal;
 - rezolvarea problemelor studenților etc.
 - **Pentru personalul de conducere:**
 - managementul eficient al resurselor umane, financiare și logistice;
 - crearea și menținerea standardelor profesionale și morale ridicate în universitate;
 - evaluarea corectă a studenților, subordonaților și conducerilor instituționale, de nivel intermediar;
 - atestările clasificării instituționale și ierarhizării programelor de studiu ale universității;
 - starea disciplinară și de respectare a eticii și deontologiei profesionale în universitate și structurile sale.
 - **Pentru studenți:**
 - criteriile de evaluare a performanțelor la cursuri, seminarii, lucrări practice, de laborator și stagii de practică comasată;
 - performanțele la „Zilele Academice Arădene”, la concursuri profesionale de altă natură;
 - calitatea răspunsurilor la examene, precum și a lucrărilor de licență, de master ori de doctorat;
 - gradul de implicare în viața asociativă, acțiuni civice etc.

3) **Interdicții:**

- a) folosirea creațiilor personale ale corpului academic, fără nominalizarea autorilor reali, ai construcțiilor teoretice și pragmatice, invocate;
- b) preluarea și valorificarea, în propriile construcții teoretice, de gen cursuri, ori de altă natură, comunicări și referate științifice, a producțiilor subordonaților, fără trimiteri la surse, inclusiv ale studenților;
- c) plagiatul este și va rămâne indezirabil și condamnat;
- d) evaluarea meritului, după promisiuni sau relații personale.

4) **Aspecte dezirabile:**

- a) conceperea și aplicarea unor instrumente docimologice moderne de evaluare și apreciere a meritului real al studenților în planurile cunoștințelor și deprinderilor specifice disciplinelor și programelor de studii parcurse, precizarea lor în fișele disciplinelor;
- b) utilizarea unui sistem adecvat și transparent de evaluare a personalului universitar de către studenți, masteranzi și doctoranzi, cum ar fi chestionarele și interviurile sociologice, periodice, dar nu mai puțin de o dată într-un an universitar;
- c) fișele de evaluare a personalului didactic și de cercetare vor fi elaborate și comunicate acestuia cel târziu la începerea fiecărui nou an universitar, pentru a lua act, de la început, asupra prestațiilor așteptate.

Explicație la Art. 9. Profesionalismul universitar

(1) Manifestarea profesionalismului se traduce în termenii respectării caracteristicilor sale specifice, dreptului la studii de calitate și la cercetare, definită ca activitate în scopul dezvoltării cunoașterii.

(2) Caracteristicile profesionalismului universitar

- **Competența** în exercitarea profesiei (autoritate epistemică);
- **Credința** în autonomia deciziilor profesionale și în exercitarea profesiei, prin autoprotejare față de amatorism, diletantism și impostură;
- **Identificarea** cu specialitatea și cu cei din același domeniu;
- **Dedicarea** față de cariera academică a părții semnificative din viață, eliminarea automulțumirii și blazării;
- **A lucra în serviciul studenților**, evitând implicarea emoțională excesivă, arbitrarul și tratamentul preferențial nejustificat legal și moral, dar și manifestând empatie;
- **Credința în capacitatea de autoreglare**;
- **Coeziunea și solidaritatea colegială și competiția loială** cu persoanele din propria universitate și din domeniu.

(3) **Dreptul la studii de calitate**, presupune, printre altele:

- obligația profesională a cadrelor didactice, cercetătorilor, masteranzilor și doctoranzilor de a cunoaște cercetarea și evoluția propriului domeniu;

- libertatea de a adera la interpretări diferite, asupra domeniului fără, însă, a impune orientarea particulară a studenților în procesul de predare și fără a ignora eventualele infirmări ale orientării respective din cadrul domeniului;
- actualizarea materiei, cu periodicitate rezonabilă;
- a face publice rezultatele cercetării.

(4) Principiile care trebuie să guverneze activitatea de cercetare:

- a demonstra competență, creativitate, integritate și autoreglementare, inclusiv a te supune examinării critice prealabile susținerii sau publicării unei lucrări;
- a menține standardele profesionale, prin documentarea și chestionarea rezultatelor;
- a recunoaște, public, contribuția profesională și/sau materială a altor persoane sau instituții la rezultatele obținute;
- a coopera în echipe de cercetare;
- a proteja siguranța datelor preliminare;
- a asigura informarea reciprocă asupra dezvoltărilor relevante din domeniu și asupra metodologiilor de cercetare;
- a promova onestitatea și corectitudinea intelectuală;
- a evita și/sau a declara eventualele conflicte de interese;
- a respecta consimțământul informat al celor implicați în cercetare, precum și siguranța acestora;
- a respecta toate cerințele legale și morale în privința cercetării;
- a accepta dezbaterile critice asupra rezultatelor obținute;
- a asuma, concomitent, în mod corect și just, atât beneficiile cercetării, cât și costurile și riscurile acesteia.

(5) Profesionalismul studenților implică, pe lângă activitatea personalului didactic, demersuri consistente și continui, personale, descrise în termenii de mai jos, cu descriptorii asociați:

- **competențe profesionale**, ca ansamblu unitar și dinamic de:
 - **cunoștințe**: cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific, explicare și interpretare;
 - **abilități**: aplicare, transfer și rezolvare de probleme, reflecție critică și constructivă, creativitate și inovare;
- **competențe transversale**, care vizează achiziții valorice și atitudinale care depășesc un anumit domeniu / program de studiu și care implică: autonomie și responsabilitate, interacțiune socială, dezvoltare personală și profesională.

(6) Interdicții:

- a) refuzul de a fi responsabil profesional de elaborarea cursurilor, suporturilor de curs, etc. și de actualizare a materiei, într-un interval de timp de cel puțin 5 ani de la prima ediție și ori de câte ori este nevoie;
- b) „traseismul universitar” și fenomenele „universitari la fără frecvență”, respectiv „învățământul universitar, între două trenuri”.

(7) Aspecte acceptabile și tolerabile:

- Nu intră sub incidența „traseismului universitar” predarea-învățarea realizată de către personalul universității pe filiale / centre de instruire, legal constituite, care

facilitează apropierea de locurile de domiciliu/reședință a studenților și masteranzilor, inclusiv accesul lor sporit la actul de instruire universitară.

(8) Aspecte dezirabile:

- Universitatea susține și încurajează schimburile academice, participarea propriului personal didactic și de cercetare la activități de profil din alte universități și instituții similare, din țară și străinătate, sub rezerva neafectării dreptului studenților proprii de a studia și al Universității de a funcționa și a se dezvolta, în condiții strict normale.

Explicație la Art. 10. Onestitatea și corectitudinea intelectuală

În accepția conceptului de referință, lipsa de onestitate și corectitudine intelectuală se traduce și în termenii ce urmează:

a) pe lângă abaterile de la buna conduită în cercetare - dezvoltare, de la Art. 2, Universitatea și membrii comunității sale interzic ferm orice formă de fraudă intelectuală, de genul plagiatului total sau parțial, copiatului la examene și concursuri, „fabricării” rezultatelor cercetării, substituirii lucrărilor sau a identității persoanelor examinate, preluarea și fructificarea lucrărilor de la colegi, profesori sau studenți, ca și orice altă formă de corupere sau de fraudă, ori de evaluare incorectă a performanței studenților, cadrelor didactice și altor categorii de angajați;

b) **înșelăciunea**, ca faptă sau tentativă de a folosi, neautorizat, materiale de documentare interzise în timpul examinării, ca și copiatul;

c) utilizarea sau tentativa de utilizare, în scop de fraudă la examene, a telefoanelor mobile și a altor mijloace tehnice pretabile;

d) **fabricarea datelor** și utilizarea lor ilegală și imorală, de tipul improvizațiilor într-o cercetare sau experiment, modificării, intenționate, a unor asemenea date și informații, citarea unor articole inventate etc.;

e) predarea, aceleiași lucrări, pentru mai multe discipline (autoplăgiat), indiferent de ciclul de instruire;

f) modificarea datelor fișelor personale, de concurs sau angajare, implicit includerea în C.V. personal a unor informații false sau falsificate;

g) **facilitarea înșelăciunii** din partea persoanelor care acordă „ajutor cuiva”, despre care știa sau ar fi trebuit să realizeze că intenționează să înșele o comisie de examinare, de factura:

- oferirii unei lucrări gata făcute, indiferent de solicitarea sau nu a unor beneficii bănești, de servicii etc. pentru aceasta;
- acceptarea substituirii unei persoane, care urmează a fi examinată.

h) avantaje obținute pe nedrept, în special derivate din:

- ascunderea informațiilor primite;
- disturbarea examinării reale, prin împiedicarea sau distragerea, voluntară, a colegilor sau concurenților de a se concentra asupra examinării;

- sabotarea altora, prin distrugerea sau alterarea, iremediabilă, a unor materiale de bibliotecă, sau de orice altă natură, care ar putea fi invocate.

i) plagiatul și/sau autoplagiatul minor sau major, respectiv:

- compilația de fragmente din mai multe surse/autori, fără referire clară la textele acestora;
- întrepătrunderea dintre fragmentele de texte furate și munca proprie;
- preluarea unui text fără referințe clare, cu modificarea și chiar înlocuirea unor expresii și/sau inversarea relevării unor termeni, paragrafe, propoziții sau capitole, care nu afectează, pe fond, dreptul de autor al primilor exprimanți;
- omiterea marcajelor clare de citare în text, și menționării lucrării sursă în bibliografia finală;
- prezentarea aceleiași lucrări la mai multe discipline (autoplagiatul), sub rezerva posibilității prezentării aceleiași teme, nu și a conținutului propriu-zis;
- plagiatul minor, în accepțiunile de: utilizarea, din culpă, a materialelor, citatelor, mai ales de către studenții din primul an; utilizarea excesivă a surselor, însoțită de o cantitate neglijabilă de muncă proprie; folosirea unei mici părți dintr-o lucrare și când acea parte nu este determinantă în evaluare.

(2) Aspecte acceptabile și tolerabile:

Sunt de acceptat și tolerat elaborarea și difuzarea de materiale cu caracter strict didactic și pedagogic, prin fructificarea diverselor studii, fără a intra sub incidența plagiatului, dar numai în condițiile menționării, în context de prefațare, a unui AVERTISMENT, de factura:

„Prezentul document a fost redactat într-un context universitar, prezentarea sa nefiind decât aceea a unui document pedagogic.

Totuși, din rațiunea interesului problemei, el este difuzat în cadrul formării aparținând Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad”.

(3) Aspecte dezirabile și / sau obligatorii pentru asigurarea necomiterii plagiatului:

- renunțarea la fragmentul ce se intenționează a fi citat, dacă nu se reușește identificarea sursei, chiar dacă pare foarte util;

- este de preferat atașarea la lucrare a unui citat mai consistent, fie cu spațiere diferită în text și cu caractere italice, fie în anexe, dacă depășește o pagină, atunci când se consideră că argumentul larg al unui autor este mult mai bun decât cel propriu.

(4) Pentru garantarea, conform prevederilor art. 130 (1), lit. c) din Legea educației naționale, originalității lucrărilor de licență, master, doctorat, articolelor științifice sau a altor asemenea, Universitatea și personalul său direct implicat iau, în principal, următoarele tipuri de măsuri, cu conținutul lor specific:

a) măsuri educaționale:

- a.1.) la primele întâlniri cu studenții, fiecare cadru didactic titular, în contextul prezentării disciplinei și a fișei acesteia, va insista în mod special și asupra onestității și corectitudinii intelectuale, pe tot parcursul parcurgerii acestor discipline, cu prevalență începând cu garantarea originalității referatelor, eseurilor și altor asemenea, la care studenții sunt antrenați;

- a.2.) în scopul enunțat anterior, vor fi făcute detaliierile convenite privind utilizarea aparatului științific propriu, pentru fiecare referat sau lucrare, atât pe parcursul conținutului acestora, cât și la bibliografia finală / selectivă; în particular, vor fi prezentate regulile minimale europene în materie de elaborare a lucrărilor și de utilizare a aparatului științific aferent;
- a.3.) la dezbaterile pe bază de referate din cadrul seminarilor se va solicita, de fiecare dată, studenților să se pronunțe asupra modului de utilizare a aparatului științific în elaborarea, prezentarea și dezbaterile acestor referate; cadrul didactic în cauză va lua în calcul această dimensiune în evaluările proprii asupra acestor referate, în notarea acordată studenților implicați, de care se va ține seama la examenele de finalizare a parcurgerii disciplinelor;
- a.4.) îndrumătorii lucrărilor de licență, master, doctorat vor atenționa, încă din faza incipientă, absolvenții în cauză, care urmează să le elaboreze și să le susțină, asupra imperativului originalității acestor lucrări urmărind, totodată, pe tot parcursul îndrumării, gradul de respectare a acestui imperativ și, în principal, modul concret în care s-a apelat, folosit și consemnat aparatul științific, cu eventuale sugestii de optimizare;
- a.5.) la instruirile periodice de la nivelul Universității, facultăților și departamentelor, cu personalul de conducere și cu cel didactic, premergătoare examenelor de finalizare a studiilor, un punct distinct de abordare îl va constitui sporirea preocupărilor pentru garantarea originalității unor asemenea lucrări;

b) măsuri administrative:

- b.1.) includerea, în regulamentele pertinente care îi vizează pe studenți, precum și în regulamentul de organizare și desfășurare a examenelor, a imperativului asigurării originalității lucrărilor de referință;
- b.2.) actualizarea, anuală, de către fiecare titular de disciplină, a listei lucrărilor de licență ce urmează a fi oferite studenților, cu stabilirea bibliografiei obligatorii pentru fiecare în parte;
- b.3.) stabilirea, la nivelul universității, facultăților și departamentelor a numărului maxim de lucrări, pe categorii - licență, masterat - pe care poate să le îndrume / coordoneze, concomitent, un cadru didactic, cu respectarea standardelor legale și ale A.R.A.C.I.S., care să faciliteze, efectiv, timpul și capacitatea de îndrumare / coordonare; respectarea standardului național privind numărul personalului didactic, titular, raport la numărul de studenți reprezintă o condiție intrinsecă, la specificul fiecărei facultăți și program de studiu;
- b.4.) în scopul anterior, și ca derivat al acestuia, acceptarea opțiunilor studenților pentru o lucrare sau alta se va face cu respectarea strictă a cronologiei înregistrării acestor opțiuni și fără a se depăși numărul celor alocate fiecărui cadru didactic în parte;
- b.5.) neacceptarea înscrierii la susținerea examenelor de absolvire a studenților care nu au optat, în timp util, regulamentar, pentru lucrarea de licență;
- b.6.) nu se va accepta înscrierea pentru susținerea examenelor de absolvire în universitate a absolvenților de la alte instituții similare și care, prin numărul

lor, depășesc capacitățile universității de a asigura îndrumători / coordonatori pentru lucrările de licență și de master;

- b.7.) facultățile / departamentele vor lua măsurile necesare pentru ca fiecare membru al comisiilor, în fața cărora se vor susține lucrările de licență sau de masterat să studieze aprofundat și să-și consemneze propriile observații asupra lucrărilor de referință, implicit vizând gradul de originalitate, înaintea susținerii acestora;
- b.8) se va stabili un timp minimal pentru susținerea fiecărei lucrări în parte, în fața comisiilor, care să permită evitarea formalismului în evaluare și posibilitatea membrilor acestor comisii de a formula întrebări și de a obține răspunsuri de la susținători, care să ateste implicit originalitatea lucrărilor respective.

c) măsuri tehnice:

- c.1.) continuarea menținerii la nivel de universitate și facultate / departamente a formularului tipizat privind Declarația pe propria răspundere, de către absolvent, prin care își asumă responsabilitatea originalității lucrării de licență sau masterat, doctorat, după caz, care urmează a fi completat, semnat și înaintat la secretariatele facultăților / departamentelor de apartenență, odată cu depunerea exemplor cerute ale respectivelor lucrări;
- c.2.) emiterea, la nivel de universitate, facultate / departament, a unui formular tipizat privind conținutul minimal al referatelor de evaluare de către îndrumători / coordonatori a lucrărilor de referință, în al căror algoritm să se regăsească, în mod distinct, și trimiteri la: originalitatea lucrărilor; gradul și corectitudinea utilizării aparatului științific; asumarea, solidară cu absolventul în cauză, a garantării originalității respectivei lucrări;
- c.3.) introducerea, în universitate, a unui sistem IT, care să permită verificarea gradului de asigurare a originalității lucrărilor, respectiv, și în principal, depistarea celor care au fost plagiate, total sau parțial; instruirea personalului didactic și de cercetare asupra utilizării acestui sistem.

(5) În situații de neasigurare a originalității lucrărilor invocate se vor aplica, după caz, următoarele sancțiuni:

a) absolvenților în cauză:

- a.1.) respingerea motivată a lucrărilor de către îndrumătorii / coordonatorii de referință;
- a.2.) notarea lucrărilor în speță, de către comisiile în fața cărora se susțin, sub minimum necesar promovării, în caz de lipsă totală de originalitate, sau diminuarea notei ce urmează a fi acordată în acord cu contribuția personală scăzută;

b) îndrumătorilor / coordonatorilor vizați:

- b.1) una din sancțiunile prevăzute în Legea educației naționale, Carta Universitară și prezentul cod, pentru personalul didactic și de cercetare, în funcție de gradul de vinovăție a fiecăruia în parte;
- b.2) interdicția, pe perioadă determinată, a exercitării dreptului de îndrumător / coordonator.

Explicație la Art. 11. Transparența și confidențialitatea

- (1) Transparența implică publicarea pe site-ul universității și înaintarea, după caz, către autoritățile abilitate a tuturor rapoartelor și a altor documente prevăzute în mod expres în Legea Educației Naționale și Carta universitară; accesul la alte date și informații a aceluiași autorități, în respectul și aplicarea cadrului juridic menționat.
- (2) Transparența presupune, totodată, accesul la informații privind admiterea, evaluarea, angajarea și promovarea, precum și relative la resursele disponibile, la cercetare și la criteriile de adoptare a deciziilor instituționale interne.
Informațiile de acest tip sunt publicate pe paginile web ale universității.
- (3) Transparența la admitere, evaluare, angajare și promovare presupune, printre altele:
 - a) angajarea și promovarea personalului pe criteriul meritelor relevante ale candidaților pentru postul respectiv și cu respectarea principiilor nediscriminării și egalității de șanse. Aceasta nu exclude, la performanțe și merite egale, măsuri pozitive pentru persoanele aparținând categoriilor defavorizate sau subreprezentate;
 - b) definirea clară și în deplină concordanță cu status-rolurile spre care se accede, precum și publicarea criteriilor de selecție pentru angajare și promovare; probele care implică, major, subiectivitatea evaluatorilor vor ocupa, de regulă, o pondere mult mai redusă, decât probele cu înalt grad de obiectivitate (lucrările scrise, teste), în funcție și de particularitățile postului;
 - c) examenele de promovare și interviurile nu vor conține întrebări privind relațiile personale și viața privată a candidatului, statutul său civil sau istoriile personale, cu excepția celor privind strict parcursul academic și/sau profesional;
 - d) se vor oferi, inclusiv de către organele de evaluare, informații clare pentru toți candidații, referitoare la particularitățile poziției scoase la concurs, programul special pentru exercitarea postului și funcțiilor, (dacă este cazul, inclusiv necesitatea unor deplasări frecvente) ș.a.;
 - e) studenții au dreptul de acces la informațiile referitoare la criteriile de evaluare *pe parcurs*, la examene, colocvii etc., încă de la începutul fiecărui curs, precum și la explicații privind notele obținute.
- (4) Transparența în utilizarea resurselor implică, printre altele:
 - a) rapoarte periodice, publice, în această materie, implicit privind bugetul de venituri și cheltuieli și execuția bugetară;
 - b) utilizarea fondurilor puse la dispoziție pentru învățământ, cercetare, administrare, de către universitate sau de către terți, în strictă conformitate cu scopurile și regulile în funcție de care au fost acordate, făcute publice;
 - c) menționarea, în mod expres, din partea membrilor comunității academice, în special cadre didactice și cercetători, a sprijinului financiar și/sau material pe care l-au primit din partea universității, a altor organizații, instituții sau persoane fizice, în realizarea cercetărilor sau publicațiilor lor.
- (5) Personalul titular al Universității are deplinul acces la toate documentele care îl interesează direct inclusiv la fișa personală.

(6) În calitate de instituție de interes public, Universitatea și autoritățile sale, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice de resortul instituției.

(7) Păstrarea confidențialității datelor de această natură se va asigura în toate situațiile, cu excepția cazurilor în care îndeplinirea sarcinilor de serviciu, nevoile justiției sau alte interese strict legale reclamă în mod strict altceva.

Explicație la Art. 12. Respectul și toleranța

(1) Respectul presupune a cinsti și a stima pe ceilalți, în condițiile reciproce ale protejării demnității acestora și ale propriei demnități, fără nici o tentă de servilism, aroganță și infatuare, de minimalizare a meritului altuia.

(2) Faptul de a tolera are conotația de acceptare, asumare și interiorizare a diferențelor, de atitudini și comportamente îngăduitoare, indulgente față de aceste diferențe, care să permită și să potențeze cooperarea între toți membrii comunității academice, precum și între aceștia și colaboratorii lor externi.

(3) Hărțuirea, indiferent de formele sale concrete de manifestare, reprezintă comportamentul verbal și/sau acțional degradant, intimidant sau umilitor, care urmărește sau conduce la afectarea capacității unei persoane de a-și desfășura activitățile profesionale și de studiu în mod normal, sau de a-și exercita celelalte drepturi și obligații morale și legale.

(4) Interdicții:

- a) utilizarea unor tipuri de limbaj (cuvinte, etichetări și stigmatizări, stil și tonalitate) sau de acțiuni, inadecvate, care reprezintă atacuri la persoană;
- b) repulsia maladivă față de femei din partea bărbaților, după cum și viceversa;
- c) discriminările, de orice natură;
- d) consumul de alcool, de droguri, etnobotanice ori similare, precum și prezența în spațiul universitar sub influențele acestora;
- e) rasismul;
- f) șovinismul;
- g) xenofobia;
- h) homofobia;
- i) hărțuirea sexuală, în accepția de avansuri sexuale nedorite, cerere de favoruri sexuale și alte manifestări verbale sau fizice, din partea personalului universitar, în special didactic și de conducere, dar, posibil, și din partea unor studenți, masteranzi sau doctoranzi, în cadrul cărora:
 - supunerea la un astfel de comportament are legătură cu condiționarea instruirii, evaluării, angajării, promovării sau participării la activitatea universitară și care afectează prin intimidare, ostilitate, ofensă, munca persoanei vizate, performanța sa academică, condițiile de viață și mediul general de desfășurare a activității universitare;
 - pot fi întâlnite, ca forme de manifestare: insistența de a fi acceptat, erotic sau sexual, prin acostarea unei persoane, scrisori, telefoane, internet, atunci când aceasta precizează clar că nu dorește astfel de lucruri; remarci cu încărcătură sexuală,

repetate, din partea persoanelor cu statusuri ridicate în fața subordonaților, deși au fost atenționate să le înceteze;

- solicitarea unor întâlniri private, nedorite de persoana vizată, sub sugestia unor eventuale repercusuni în caz de refuz; încercarea unor grupuri de studenți de a aborda sistematic pe cineva în locuri comune (cămine, cantine) și care are drept consecință evitarea locului respectiv; repetarea, sistematică, de enunțuri sexiste, glume cu conotații sexuale sau povești fanteziste sexual, în condițiile în care cei prezenți nu acceptă acest lucru și protestează; trimiterea de materiale pornografice și obscene, nesolicitate sau nedorite de către destinatar; atingerea fizică, cu conotații erotico-sexuale, a altei persoane, fără consimțământul acesteia;
 - j) comportamentele insultătoare, respectiv actele de exprimare injurioasă sau umilitoare, îndreptate împotriva participanților la activitățile universitare;
 - k) folosirea, intenționată, a unui stil managerial derutant, autoritar dur sau inhibitor față de unii subordonați;
 - l) tendința de clivaj și de constituire a unor grupuri de presiune, contrare intereselor legitime, instituționale.

(6) Aspecte **tolerabile**:

- nu intră sub incidența hărțuirii sexuale atitudinile și comportamentele cu încărcătură erotico-sexuală, acceptate de comun acord între părți, în special între persoanele tinere și necăsătorite și care nu afectează, în nici un mod, climatul psiho-moral și profesional, academic, general valabil, de genul student – studentă, asistent/ă – studentă/ student;
- nu sunt considerate comportamente insultătoare fermitatea și severitatea, cu excepția celor deosebit de excesive și dirijate sistematic și nedrept către aceeași persoană, până devin acte de persecuție.

(7) Aspecte **dezirabile**:

- rezolvarea eventualelor dispute și stări tensionale sau conflictuale pe calea amiabilă, a argumentelor raționale și rezonabile moral și legal, sau prin acceptarea medierii, dacă este cazul;
- încurajarea victimelor hărțuirii, ale tuturor formelor de lipsă de respect și de intoleranță, de a reclama astfel de cazuri, precum și din partea oricăror altor membri ai comunităților academice care iau cunoștință de existența lor;
- acțiuni personale, directe, pentru descurajarea hărțuirilor, de tipul: răspunsuri directe, răspicat negative din partea celor afectați, fără scuze sau zâmbete intimidante și foarte clar exprimate; în caz de rețineri îndreptățite de comunicare față în față, este de dorit trimiterea unor scrisori de solicitare a încetării comportamentelor reprobabile celui care le-a manifestat, cu păstrarea unei copii date a acesteia;
- instituirea unor consilieri pe probleme de hărțuire (avocatul studenților, ofițerul pentru acțiuni afirmative), precum și a unui organism care să se ocupe de siguranța mediului universitar (în cămine și în incinta Universității);
- a face publice modalitățile de adresare și de rezolvare a sesizărilor și reclamațiilor, precum și persoanele desemnate să ofere consiliere.

Explicație la Art. 13. Bunăvoința și grija

(1) Bunăvoința și grija reprezintă unul din cei mai importanți factori ai coeziunii și solidarității membrilor comunității universitare, cu un impact major, pozitiv, asupra rațiunilor existențial-funcționale ale universității, în dinamica sa internă și externă. Aceasta presupune preocuparea majoră și sistematică pentru promovarea și susținerea activă a interesului public, având în vedere și caracterul utilității publice a instituției.

(2) Interdicții:

- a) bunăvoința și grija nu trebuie să submineze imparțialitatea în evaluare și nici să fie invocate ca pretexte pentru părtiniri;
- b) indiferența sistematică față de cererile legitime ale studenților și personalului propriu;
- c) nepăsarea, în cazurile în care aceasta afectează sau poate afecta desfășurarea procesului de învățământ sau cercetare etc.

(3) Aspecte dezirabile:

a) acest principiu este necesar a fi practicat constant, ori de câte ori stă în putința membrilor comunității academice, dar mai ales în situații deosebite de derută, crize de adaptare, impasuri, drame, necazuri majore, care depășesc nevoile de dreptate, neutralitate și imparțialitate ale membrilor Universității, necesitând empatie, compasiune, sprijin moral, financiar sau material, optimism, solidaritate;

b) manifestarea aprecierii și prețuirii, a mândriei în raport cu realizările profesionale sau personale ale colegilor sau studenților, masteranzilor și doctoranzilor;

c) exprimarea și manifestarea griji și bunăvoinței și în raport cu celelalte comunități – locală, națională, regională, internațională – precum și cu alte universități, în spiritul concurenței loiale și solidarității;

d) încurajarea membrilor comunității universitare de a face parte din diferite ONG-uri de profil și de a participa la acțiunile lor legale și morale;

e) comportamentele altruiste și de autosacrificiu în situații de calamități și dezastre, crize majore în societate sau în instituție, în special din partea conducerii și profesorilor, după cum și, pe plan general, comportamentele prosociale față de autorități, comunitate și ceilalți cetățeni.

(4) Nepracticarea bunăvoinței și griji, cu excepția unor situații limită și în condițiile respectării celorlalte prevederi ale prezentului Cod, nu poate fi sancționată.

Explicație la Art. 14. Concurența loială versus concurența neloială

(1) Universitatea și comunitatea sa universitară vor urmări și se vor implica direct în demersurile necesare de a i se asigura nevoile de:

- ⇒ libertate în materie de gestiune;
- ⇒ un cadru normativ suplă și pozitiv;

⇒ finanțări echitabile, în lipsa cărora vor fi puși în situații dezavantajoase, atât pentru a înfrunța concurența, cât și pentru a dezvolta cooperarea.

(2) Interdicții:

Sunt, totalmente, interzise orice atitudini și/sau comportamente care, în mod ilegal și imoral, ar putea cultiva concurența neloială, de orice natură, interinstituțională, inter/intra grupale sau interpersonale.

În context sunt interzise pentru personalul universității:

a) prestarea în interes propriu sau al unui terț a unei activități care se află în concurență cu interesele universității;

b) prestarea, în timpul programului normal de muncă ori în afara acestuia a unei activități în favoarea unui terț - persoană fizică ori juridică - care se află în concurență cu universitatea, cu excepțiile și în condițiile celor permise prin lege și/sau Carta universitară;

c) comunicarea sau divulgarea, în afara universității, copierea pentru alții sau în orice scop de acte, note, fișe ori altor elemente privind activitatea și fondul de date ale instituției, cu excepțiile celor pentru care s-au obținut, în prealabil, aprobările de rigoare din partea personalului cu funcții de conducere în universitate, abilitat în acest sens;

d) divulgarea, neabilitată prealabil și în scris din partea conducerii universității, pe orice cale a relațiilor instituției cu beneficiarii săi externi, a lucrărilor, modului de fabricație a produselor și a valorii de contract ce urmează a fi negociate sau sunt în curse de negociere de către universitate cu terți, în vederea executării de produse și servicii.

(3) Aspecte dezirabile – Este de presupus și de așteptat ca toți membrii comunității universitare, în raport de propriile competențe, de status - rolurile fiecăruia, de capacități și abilități să caute și să apeleze la orice oportunități posibile pentru a-și exprima dezacordul și respingerea fermă a oricăror forme de manifestare a concurenței neloiale, față de universitatea de apartenență, ca o expresie concludentă a fidelității instituționale.

Explicație la Art. 15. Asumarea standardelor Spațiului European al Învățământului Superior, corelat Spațiului European al Cercetării Științifice

(1) Promovarea și implementarea obiectivelor majore ale Ariei Europene a Învățământului Superior implică și o dimensiune de conduită etică, derivată din:

- adoptarea sistemului de diplome lizibile și comparabile, implicit prin introducerea Suplimentului de Diplomă, pentru a favoriza integrarea absolvenților pe piața muncii;
- promovarea mobilității, prin înlăturarea obstacolelor la libera circulație a studenților, profesorilor și cercetătorilor;
- promovarea cooperării europene în materie de evaluare a calității;
- promovarea dimensiunii europene, la specificul universității reprezentate.

În context, sunt următoarele:

(2) Interdicții:

- a) orice acțiune sau inacțiune, intenționată sau din culpă, care ar putea afecta, ilegal, drepturile beneficiarilor de diplome și suplimente de diplome;
- b) orice limitare, nejustificată legal și moral, a dreptului studenților de acces la studii, la posibilitățile de formare și la serviciile legate de acestea, precum și accesului

personalului Universității la recunoașterea și realizarea perioadelor de cercetare, la pregătirea și formarea lor într-un context european, fără a li se prejudicia drepturile statutare.

(3) Aspecte dezirabile:

a) Pentru promovarea dimensiunii europene, la specificul universității, precum și a cooperării europene în materie de evaluare a calității, este de așteptat ca toți membri comunității universitare, după caz, să se implice activ în:

- elaborarea de programe de studiu pertinente;
- cooperarea între instituții;
- programele de mobilitate;
- programele de integrare de studiu, de formare și cercetare;
- elaborarea de criterii și metodologii comparabile de evaluare.

b) Preluarea și valorificarea principiilor Ariei Europene a Învățământului Superior presupun adoptarea unei conduite etice adecvate asigurării:

- autonomiei și responsabilității;
- învățământului, ca o responsabilitate publică;
- cercetării, ca o condiție obligatorie pentru învățământul superior;
- diversității organizate.

c) Asumarea problemelor fundamentale și de recunoaștere, reciprocă, ale Ariei Europene a Învățământului Superior, cere o implicare sistematică și consistentă în cunoașterea și rezolvarea lor, mai ales privind:

- **Calitatea, ca piatră unghiulară**, la intersecția valorilor academice esențiale, preocupărilor de a răspunde așteptărilor propriei instituții, făcând dovada prestațiilor sale; realizării echilibrului convenit între inovație și tradiție, excelență academică și relevanță socio-economică; coerența cursurilor și libertatea alegerii studenților; autoevaluarea sistematică privind pregătirea și cercetarea; conducerea și administrarea; răspunsul adus nevoilor studenților; furnizarea unor prestații extraacademice;
- **A merita încrederea**, probată prin recunoașterea oficială a agenților naționali, europeni și internaționali de acreditare academică, de clasificare instituțională și de ierarhizare a programelor de studiu, precum și a celorlalte mecanisme de recunoaștere reciprocă;
- **Asigurarea pertinentei**, prin adecvarea la nevoile de angajare, reflectată diferit în ciclurile universitare, precum și prin conferirea de competențe care să răspundă obiectivului intrării pe piața muncii la terminarea fiecărui ciclu, cu accent pe:
 - o valoarea intrinsecă a învățământului de calitate;
 - o diversitatea abordărilor și a profilelor de curs propuse;
 - o flexibilitatea programelor, dotate cu puncte de intrare și de ieșire multiple;
 - o dezvoltarea competențelor și aptitudinilor transversale, de genul comunicării, limbilor străine și informaticii etc.;
 - o capacitatea persoanei de a exploata cunoștințele sale, de a rezolva problemele, de a munci în echipă și de a se insera în comunitate și în societate pe un plan mai larg;

- **Dezvoltarea mobilității**, a cărei dimensiune esențială o reprezintă libera mișcare a studenților, personalului academic și diplomelor și care trebuie raliată aserțiunii că mobilitatea virtuală nu poate înlocui mobilitatea persoanelor, după cum și utilizării de o manieră constructivă și flexibilă a instrumentelor existente în materie de recunoaștere și mobilitate (ECTS, Convenția de la Lisabona).

(4) Interdicții

- a) Dezvoltarea mobilității în afara criteriilor stricte de legalitate și moralitate.
- b) Voluntarismul în conceperea și acordarea creditelor transferabile pe discipline.

(5) Aspecte acceptabile și tolerabile:

- a) Restricționările de mobilitate impuse de instituțiile partenere, în mod reciproc, cum ar fi cunoașterea limbii de predare – învățare.
- b) Diferențierile de credite, izvorâte din particularitățile specificului național.

(6) Aspecte dezirabile:

- a) Este de dorit ca demersurilor strict instituționale, formale, de dezvoltare a mobilității să le fie asociate și demersurile informale ale membrilor comunității universitare.
- b) Preocupările de armonizare, după standarde europene, a creditelor transferabile, atât pe programe de studiu, cât și pe discipline, ca o condiție esențială a mobilității și a recunoașterii reciproce a perioadelor de studii și a diplomelor finale.
- c) Asumarea responsabilităților și răspunderilor asociate compatibilizării pregătirilor în ciclurile de instruire convenite pe plan european.
- d) Dezvoltarea și consolidarea aportului universității și a personalului său didactic și de cercetare la creșterea atractivității învățământului superior european.

CAPITOLUL IV. STATUTUL COMISIEI DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE PROFESIONALĂ UNIVERSITARĂ

Art.1. – Comisia de etică și deontologie profesională universitară, denumită în continuare Comisia de etică, reprezintă organismul instituționalizat la nivelul Universității, care are drept competență urmărirea și asigurarea respectării și aplicării, sistematice și riguroase, a principiilor Codului de etică și deontologie profesională universitară, precum și a prevederilor Memorandumului explicativ al acestui cod.

Art.2. – Organizarea și funcționarea Comisiei de etică este reglementată de prezentul Statut, care face parte integrantă din Codul etic și Carta universitară.

- (1) Structura și componența Comisiei de etică este propusă de către Consiliul de administrație al Universității, avizată de Senatul universitar și aprobată de către Rector.
- (2) Membri Comisei de etică sunt selectați, propuși și aprobați exclusiv din rândul persoanelor cu prestigiu profesional și autoritate morală urmărindu-se, pe cât posibil, și asigurarea proporționalității de reprezentare a facultăților / departamentelor.
- (3) Din componența Comisiei de etică face parte cel puțin un reprezentant al studenților, ales prin vot direct și secret de către membri Senatului universitar, studenți, pe baza propunerilor avansate, în prealabil, de reprezentanții studenților în comisiile facultăților.
- (4) Nu pot fi membri ai Comisiei de etică persoanele care ocupă vreuna dintre funcțiile: rector, prorector, decan, prodecan, director administrativ, director de departament sau de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare, microproducție.
- (5) Cel puțin o treime din membri Comisiei de etică sunt de sex feminin, respectiv masculin.
- (6) Structura și componența nominală a Comisiei de etică sunt reconfirmate sau modificate în conformitate cu prevederile de la alineatele precedente ale acestui articol.

Art.3. – Comisia de etică are următoarele atribuții:

- a) analizează și soluționează abaterile de la etica și deontologia profesională universitară, pe baza sesizărilor primite sau prin autosesizare;
- b) realizează un raport anual referitor la situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare, care se prezintă rectorului, senatului universitar și constituie un document public;
- c) contribuie la modificarea / actualizarea, după caz, a Codului de etică și deontologie profesională universitară și Memorandumului său explicativ, precum și la diseminarea prevederilor acestora;
- d) atribuțiile stabilite de Legea nr. 206/2004, cu modificările și completările ulterioare, îndeplinite efectiv prin intermediul Comisiei / subcomisiilor de etică a cercetării științifice, dezvoltării tehnologice și inovării, instituite și care funcționează conform Carte universitare și propriilor regulamente;
- e) monitorizează punerea în aplicare de către rector/decan, după caz, a sancțiunilor pe care le-a hotărât în urma soluționării abaterilor de competența de sancționare a acestora, inclusiv, dacă se impune, prin recurs la Senatul universitar sau, în ultimă instanță, la Consiliul de etică și Management Universitar, de pe lângă MECTS;
- f) dă curs favorabil eventualelor solicitări exprese ce îi sunt adresate de către Consiliul de Etică și Management Universitar, de pe lângă MECTS, după informarea și avizul

prealabil al Rectorului. Sesizează acest Consiliu despre eventuale abateri în universitate, de resortul său de cercetare;

- g) participă, prin membri săi desemnați, la posibile reuniuni de lucru sau alte manifestări similare, interinstituționale ori din plan național sau european, care au ca obiect problematica aferentă eticii și deontologiei profesionale universitare, cu aprobarea prealabilă a Rectorului. Redactează rapoarte, în urma oricărei participări de acest gen, cuprinzând principalele concluzii desprinse și propuneri de optimizări, eventuale, în plan instituțional, pe care le înaintează rectorului;
- h) pregătește, prin membri săi desemnați și la solicitarea Rectorului, materiale de instruire privind etica și deontologia profesională universitară, pe care le prezintă la convocările periodice de instruire cu personalul de conducere, ori executiv din universitate, îndeosebi la cele prilejuite de deschiderea fiecărui nou an universitar;
- i) îndeplinește alte atribuții derivate din posibile noi reglementări naționale, în materia sa de competență.

Art.4. – În jurisdicția Comisiei de etică intră:

- a) membri comunității academice și personalul administrativ al universității, precum și orice persoană din exteriorul instituției care i-au adresat sesizări;
- b) abaterile săvârșite de membrii comunității universitare de la etica și deontologia profesională universitară, atât în universitate, cât și în afara acesteia.

Art.5. – **Procedurile de analiză și soluționare a abaterilor** de la etica și deontologia profesională universitară sunt cele ce urmează:

(1) *Formularea, primirea și înregistrarea sesizărilor/autosesizărilor.*

- a) Orice persoană, din universitate sau din afara acesteia, poate sesiza Comisia de etică asupra abuzurilor care intră sub jurisdicția acestei comisii;
- b) sesizările se formulează în scris și conțin cât mai multe date relevante privind identitatea celei sau celui care reclamă (inclusiv date de contact), identitatea părții / părților reclamate, acțiunile și faptele imputate, locul, data și împrejurările comiterii, eventualii martori, precum și orice alte informații considerate utile;
- c) membri Comisiei de etică pot să se autosesizeze și să înainteze propriile lor sesizări;
- d) nu se acceptă sesizările anonime, cu excepția celor care conțin indicii temeinice că s-au comis abateri de competența Comisiei de etică;
- e) sesizările se primesc, în plic închis, fie la Cabinetul Rectorului, fie direct la secretarul Comisiei de etică, unde sunt luate în evidență și se eliberează numărul de înregistrare. În primul caz, sesizarea se transmite, cât mai curând posibil, secretarului Comisiei de etică;
- f) plicurile închise se deschid numai de către membri Comisiei de etică, în plenul acesteia, sau de către un membru anume delegat, în acest sens.

(2) *Analizarea și soluționarea de facto a sesizărilor:*

- a) Sesizarea se analizează în plenul Comisiei de etică, în prezența a cel puțin jumătate plus unu din membri săi, iar deciziile se iau cu cel puțin majoritatea simplă a celor prezenți. În urma acestei analize se pot lua una din următoarele decizii:
 - a.1. – acceptarea validității competenței de soluționare a Comisiei de etică și demararea soluționării cazului;
 - a.2. – declinarea competenței spre alți factori decizionali sau de soluționare abilitați, cum ar fi situația abaterilor disciplinare, de competența rectorului/decanilor, respectiv a comisiilor de cercetare a acestor abateri disciplinare;
 - a.3. – clasarea sesizării, dacă nu conține minimul de elemente ori este vădit tendențioasă.
- b) Comisia de etică va notifica autorului sesizării, în termen de cel mult 30 de zile de la primirea acesteia, una din soluțiile decise în urma analizei; în cazul primei soluții i

se comunică și faptul că va fi informat asupra rezultatului procedurilor, după încheierea acestora.

- c) Comisia de etică păstrează confidențială identitatea autorului sesizării. În măsura în care, în decursul derulării procedurilor de anchetă, dezvăluirea acestei identități este absolut necesară, reclamantului i se va cere permisiunea în acest sens. Dacă refuză, cazul este clasat.
- d) În cazul acceptării competenței de soluționare a sesizării, Comisia de etică va stabili o echipă formată din cel puțin trei membri ai săi pentru efectuarea anchetelor și audierilor, dintre care cel puțin unul este de sex feminin, respectiv masculin; membri propuși se pot autorecuza, în eventualitatea unor conflicte de interese pe care le au în cazul dat.
- e) Pe tot parcursul anchetelor, membri comisiei de anchetă strâng probe atât pentru probarea vinovăției, cât și în apărarea părții / părților reclamate;
- f) Coordonatorul echipei de anchetă va notifica, în numele președintelui Comisiei de etică, părții/părților reclamate despre primirea sesizării și demararea anchetei, în scopul de a formula o poziție scrisă cu privire la faptele imputate. În contextul notificării se vor face precizări privind conținutul sesizării, natura informațiilor solicitate, componența echipei de anchetă, precum și cu privire la posibilitatea recuzării unuia sau a mai multor membri.
- g) În caz de recuzare, reclamantul va notifica acest lucru, cu argumentația de rigoare, legală și etică, Comisiei de etică, în termen de maxim cinci zile de la primirea primei notificări; Comisia de etică va analiza și decide cu privire la recuzările invocate, fie prin acceptarea acestora, urmată de înlocuirea membrului/membrilor vizați, fie prin respingere; în ambele situații posibile, reclamantul / reclamații vor fi notificați, din nou, asupra variantei decise, iar procedurile vor continua.
- h) Echipa de anchetă va proceda, în continuare, la investigarea propriu-zisă, inclusiv, dacă este cazul, prin audierea reclamantului / reclamațiilor, autorului reclamației / sesizării, martorilor, precum și, dacă reclamantul consimte, prin confruntarea părților, acolo unde este absolută nevoie.

Conținutul întrebărilor membrilor echipei de anchetă și alegațiilor părții/părților implicate pe marginea acestora vor fi consemnate în procese-verbale, ce urmează a fi semnate de toți membri respectivei echipe și de fiecare parte implicată. Discuțiile pot fi și înregistrate și pe suport electronic, sub rezerva informării despre acest lucru a celor audiați, înaintea începerii audierii propriu-zise.

- i) Pe tot parcursul investigației, membrii echipei de anchetă pot solicita părților, în scris sau verbal, informații, lămuriri, acte și documente suplimentare cu privire la detaliile cazului.
- j) În baza studiului aprofundat al tuturor documentelor și actelor depuse la dosarul cauzei, echipa de anchetă va elabora un Raport de caz, pe care îl va înainta și susține în plenul Comisiei de etică.

Raportul de caz va conține cel puțin următoarele date și informații:

- 1) identitatea părților implicate;
 - 2) natura și conținutul, în sinteză, al abaterilor reclamate;
 - 3) veridicitatea faptelor imputate, cu indicarea probelor existente la filele dosarului cauzei, precum și cu încadrarea fiecărei fapte la articolul și norma din Memorandumul explicativ, pertinente, care dezvoltă INTERDICȚIILE.
- k) Raportul de caz se analizează și dezbate în plenul Comisiei de etică, iar decizia finală se ia cu majoritatea simplă a membrilor prezenți, statutar întruniți.
- Opiniile separate ale membrilor Comisiei, care au votat împotriva, vor fi reținute și consemnate, atât în procesul-verbal al reuniunii de lucru, în speță, al Comisiei de etică, cât și în Raportul final al cauzei;

- l) Raportul final al cauzei va fi definitivat de către membri echipei de anchetă, cu supervizarea președintelui Comisiei de etică sau înlocuitorului său special delegat, având, ca esență, Raportul de caz, cu corecturile operate în contextul demersurilor de la litera precedentă.

Hotărârile Comisiei de etică vor fi avizate de consilierul juridic al universității.

- m) Câte o copie a Raportului final al cauzei va fi trimisă fiecăreia dintre părțile implicate, cu solicitarea de a formula eventuale opinii sau obiecții. În caz afirmativ, Comisia de etică, statutar funcțională, va putea opera modificări asupra acestui raport, tot cu votul majorității simple a membrilor prezenți.
- n) Raportul final al cauzei va fi înaintat, sub semnătura Președintelui Comisiei de etică, rectorului sau decanului, după caz, competent să aplice sancțiunea / sancțiunile propusă/propuse, care sunt obligați să se conformeze în maximum 30 de zile de la stabilirea sancțiunilor.

Art. 6 – (1) Sancțiunile care se pot aplica de către Comisia de etică personalului didactic și de cercetare, precum și personalului didactic și de cercetare-auxiliar pentru încălcarea eticii universitare sau pentru abateri de la buna conduită în cercetarea științifică sunt următoarele:

- a) avertisment scris;
 - b) diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;
 - c) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ori de membri în comisii de doctorat, de master sau de licență;
 - d) destituirea din funcția de conducere din învățământ;
 - e) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.
- (2) Comisia de etică în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, poate propune aplicarea următoarelor sancțiuni pentru abaterile de la buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare:
- a) îndepărtarea persoanei/persoanelor din echipă;
 - b) schimbarea responsabilului de proiect;
 - c) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea regulilor de bună conduită;
 - d) muștrare scrisă;
 - e) retrogradarea din funcție;
 - f) suspendarea din funcție;
 - g) concedierea.

De asemenea, pentru astfel de abateri se aplică sancțiunile disciplinare prevăzute în Codul de etică și deontologie profesională a personalului de cercetare-dezvoltare, precum și sancțiunile prevăzute în Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție, republicată, cu modificările ulterioare, în Legea nr.129/1992 privind protecția desenelor și modelelor industriale, republicată și în Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe, cu modificările și completările ulterioare.

Art.7. Sancțiunile care se pot hotărî de către Comisia de etică studenților și studenților – doctoranzii pentru încălcarea eticii universitare sunt:

- a) avertismentul scris;
- b) exmatricularea;
- c) alte sancțiuni stabilite la nivelul Universității, conform cu prevederile art. 319, lit.c) din Legea educației naționale, respectiv:

- c.1.) eliberarea din eventualele funcții de membru în consiliile facultăților sau în senatul universitar;
- c.2.) retragerea calității de membru în organele de conducere ale organizației studențești;
- c.3.) interdicția de a candida pentru una din funcțiile nominalizate la literele c.1) și c.2);
- c.4.) retragerea eventualelor burse de studii acordate de către universitate;
- c.5.) suspendarea, temporară, a dreptului de înscriere și participare la programele universității de mobilități studențești, din plan național, european sau internațional.

Art.8. Dreptul persoanei sancționate etic de a se adresa instanțelor judecătorești este garantat.

Art.9. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea Comisiei de etică revine universității.

Art.10. În caz de conflict între hotărârile de sancționare pronunțate de către Comisia de etică, pe de o parte, și rectorul sau decanul care trebuie să aplice respectivele sancțiuni etice, pe de altă parte, se pot adresa Senatului universitar sau Consiliului de Etică și Management Universitar, după caz..

Art.11(1) Consiliul de administrație al universității va asigura spațiu adecvat, și condițiile materiale și tehnice necesare funcționării Comisiei de etică.

(2) Membrii Comisiei de etică, componenți ai personalului titular în Universitate, li se va reduce norma didactică, conform prevederilor Legii educației naționale, sau vor fi remunerați conform hotărârii Consiliului de administrație, după caz.

(3) Membrii / membrului Comisiei de etică, studenți/student li se va diminua din taxa de școlarizare, conform hotărârii Consiliului de administrație.

(4) Remunerarea secretarului Comisiei de etică se realizează potrivit hotărârii Consiliului de administrație.

CAPITOLUL V. DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art.1. Codul de etică și deontologie profesională universitară, Memorandumul său explicativ și Statutul Comisiei de etică intră în vigoare în termen de 30 de zile de la adoptarea lor de către senatul universitar și publicarea acestora pe Site-ul universității și fac parte integrantă din Carta universitară.

Art.2. Odată cu intrarea în vigoare a Codului de etică și deontologie profesională universitară, Memorandumului său explicativ și Statutului Comisiei de etică își încetează, de drept, aplicabilitatea reglementărilor juridice interne similare, aprobate prin Hotărârea senatului universitar nr. 116/28.10.2005, cu modificările și completările ulterioare.

Art.3. Prevederile Codului de etică și deontologie profesională universitară, Memorandumului său explicativ și Statutului Comisiei de etică vor fi modificate și/sau actualizate, după caz, în termen de maximum 30 de zile de la publicarea Codului de referință al eticii și deontologiei profesionale universitare, elaborat de către Consiliul de Etică și Management Universitar al MECTS, precum și ori de câte ori se impune, cu respectarea procedurilor de adoptare a acestor reglementări juridice interne ale universității.

Prezentul Cod de etică și deontologie profesională universitară a Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad a fost aprobat în ședința senatului universitar din data de 18 iulie 2011.